

KRYTERIA OCENIANIA WIEDZY I UMIEJĘTNOŚCI NA JĘZYKU POLSKIM W KLASIE IV TECHNIKUM NA PODBUDOWIE GIMNAZJUM

KATEGORIE CELÓW			
WIADOMOŚCI		UMIEJĘTNOŚCI	
A zapamiętane	B rozumiane	C w sytuacjach typowych	D w sytuacjach nietypowych
POZIOM WYMAGAŃ – KONIECZNY Na ocenę dopuszczającą uczeń potrafi:			
- przyporządkować autorom tytuły i wymienić głównych bohaterów utworów literackich wskazanych w podstawie programowej (materiał bieżący i powtórki), - określić ramy chronologiczne	- objaśnić znaczenie nazw epok XX wieku, - wskazać podstawowe cechy najważniejszych dla omawianych epok gatunków literackich: powieści psychologicznej, powieści – paraboli, literatury faktu,	- rozpoznawać najważniejsze środki stylistyczne w utworach literackich omawianych epok, - scharakteryzować bohaterów literatury dwudziestolecia międzywojennego i współczesności.	

omawianych epok literackich: XX – lecia i literatury współczesnej, - wymienić chronologicznie epoki historycznoliterackie.	- wskazać cechy postaw ważnych w omawianych epokach, - wskazać cechy prądów umysłowych i artystycznych wcześniejszych epok, - posługiwać się kluczowymi dla zrozumienia omawianych epok pojęciami: awangarda literacka, futuryzm, katastrofizm, grupa literacka, pokolenie literackie, faszyzm, holocaust, pokolenie Kolumbów, pokolenie „Współczesności”, stalinizm, realizm socjalistyczny, - wskazać odmiany polszczyzny, - wyjaśnić pojęcia: kultura języka, poprawność językowa.		
POZIOM WYMAGAŃ – PODSTAWOWY			

Na ocenę **dostateczną** uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą,
a ponadto:

- wymienić główne kierunki artystyczne w sztuce XX wieku, - wymienić najważniejsze polskie pieśni narodowe i określić ich funkcje w czasach niewoli.	- wymienić główne wątki utworów epickich i dramatycznych z listy lektur obowiązkowych, - wskazać podstawowe cechy dramatu współczesnego, - wyjaśnić ewolucję gatunków literackich: powieść, dramat, - powiązać fakty literackie z istotnymi wydarzeniami: rewolucja, I wojna światowa, II wojna światowa, wydarzenia z historii najnowszej Polski, - zna typy błędów językowych.	- opisać motywy literackie, odwołując się do omówionych utworów wcześniejszych epok: dom, rodzina, ojczyzna, przyroda, wieś, problemy kobiet, miłość, bunt, - scharakteryzować wzorce osobowe i postawy bohaterów, odwołując się do omówionych utworów literackich epoki współczesności i epok wcześniejszych, - scharakteryzować podstawowe prądy umysłowe XX wieku, - wskazać i opisać charakterystyczne cechy językowe i stylistyczne w tekstach literackich omawianych epok, - nazwać części mowy i części zdania, określić rodzaj zdania,	
---	--	--	--

		- zanalizować budowę słowotwórczą wyrazu.	
POZIOM WYMAGAŃ – ROZSZERZAJĄCY Na ocenę dobrą uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, a ponadto:			
- wymienić głównych twórców kultury i ich dzieła w omawianych epokach.		- porównać idee pozytywistyczne z cechami formacji romantycznej i młodopolskiej, - wskazać związki literatury z wydarzeniami historycznymi, kulturą, sztuką oraz filozofią omawianych epok, - scharakteryzować koncepcje artysty i zadania sztuki w omawianych epokach, odwołując się do utworów literackich,	- rozwiązać problemy postawione w toku pracy nad lekturą, - ocenić bohaterów literackich w kontekście epoki, - gromadzić, porządkować i wykorzystywać w wypowiedziach ustnych i pisemnych materiały z różnych źródeł o literaturze, teatrze i filmie czy innych dziedzinach

		- scharakteryzować cechy językowe utworów literackich, -napisać felieton, recenzję, wywiad.	sztuki, - przedstawić samodzielnie przygotowaną prezentację na podany wcześniej temat, odwołując się do wiadomości z różnych źródeł.
POZIOM WYMAGAŃ – DOPEŁNIAJĄCY Na ocenę bardzo dobrą uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, a ponadto:			
- wykazać się opanowaniem pamięciowym licznych fragmentów tekstów literackich.	- swobodnie posługiwać się cytatami z tekstów literackich.	- wskazać związki omawianej epoki z kulturą powszechną w lekturach z kanonu podstawowego oraz poznanych w toku samodzielnej, własnej pracy, - ustalić konteksty filozoficzne i estetyczne oraz społeczno – polityczne i zastosować je w interpretacji utworu, - rozpoznać nawiązania do tradycji we współczesnym	- analizować , syntetyzować i oceniać zjawiska literackie i kulturowe poznane w toku nauki w szkole, oceniać i wartościować poznane dzieła, uzasadnić swój sąd, dowodzić własnej racji w ocenie dzieła sztuki, - gromadzić, porządkować i wykorzystywać materiały z naukowych źródeł,

		utworze literackim lub filmie, - formułować wnioski płynące z porównania kształtu artystycznego tekstów literackich.	- sporządzać bibliografię na zadany temat, - analizować teksty literackie i nieliterackie ze wskazaniem funkcji wykrytych środków stylistycznych, - interpretować różne teksty kultury, - napisać dojrzałą recenzję przedstawienia teatralnego, felieton, wywiad, - układać teksty własne w określonym stylu z wykorzystaniem różnych środków stylistycznych, - parafrazować tekst własny za pomocą doboru różnych środków językowych.
--	--	---	---

OCENA CELUJĄCA oznacza, że osiągnięcia ucznia wyraźnie wykraczają poza poziom osiągnięć przewidywanych w programie nauczania (uzyskane zostały istotnie poszerzoną aktywnością ucznia – nie wystarcza przewaga ocen bardzo dobrych ze sprawdzianów), są oryginalne i twórcze oraz wskazują na dużą samodzielność.

Ocenę celującą może uzyskać uczeń, który potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, a ponadto, np.:

- wskazać związki omawianych epok z kulturą powszechną na podstawie dzieł poznanych w trakcie samodzielnej pracy,
- tworzyć własne teksty z zastosowaniem stylizacji archaicznej,
- prezentować wyniki własnych poszukiwań badawczych, stosując dodatkowo materiały wizualne i dźwiękowe.

OCENA NIEDOSTATECZNA oznacza, że uczeń wyraźnie nie spełnia oczekiwań określonych w programie nauczania, co uniemożliwia mu bezpośrednią kontynuację opanowania kolejnych treści i zasadniczo utrudnia dalsze kształcenie.